

Biblioteca Centrală
Regională
Târnăveni-Deva

NUMARUL 1031

ALBINA

ANUL 70
SERIA II
28 SEP. 1967
8 PAGINI
25 BANI

Revistă săptăminală a Asezămintelor culturale

PREGĂTIRI PENTRU IARNĂ LA CĂMINELE CULTURALE

Foto: T. IOANES

Lectură

Intotdeauna, bunii gospodari se gândesc nu numai la prezent, ci cuprind cu prevedere și chibzuiala lor, timpul ce le stă în față, astfel ca viitorul, mai apropiat sau mai îndepărtat, să-i găsească pregătiți, cu fiecare lucru orânduit la locul său. Cu alte cuvinte, așa cum sună și proverbul: „Fă-ți vara sanie și iarna căruță”.

De un asemenea simț al prevederii dau dovadă și cei mai mulți activiști care lucrează pe tărîmul culturii de masă și care au îndatorirea de a asigura, mai ales în perioada lunilor de iarnă, o activitate cultural-educativă intensă, variată, diferențiată și bogată în conținut. Discutînd cu tov. Iacob Ivli, secretarul comitetului pentru cultură și artă al raionului Brăila, și drumetînd prin mai multe comune, mi-am dat seama că marea majoritate a activiștilor culturali de pe aceste meleaguri s-au gândit la iarnă încă din primăvară. Bănăoară, cei din comunele Bărăganu, Viziru, Tîbănești, Rîmniceni și altele au început, încă din luna mai, lucrările de amenajări la clădirile căminelor. Au reparat acoperișurile, mobilierul, au zugrăvit toate încăperile și le-au ornat. La Viziru s-a introdus și încălzire centrală, iar cele 500 de scaune au fost numerotate. Totul a fost făcut aici cu gândul de a-i asigura spectatorului condiții cât mai bune și mai plăcute de vizionare a manifestărilor ce vor urma în zilele geroase ale iernii.

Unii activiști culturali, ce-i drept puțini la număr, nu s-au gândit însă din vreme la toate aceste lucruri. Datorită indifferenței și neprevăderii, în Scor-

pregătirilor pentru iarnă. S-au adus doar lemnele! În încăperile căminului cultural din Latinu stau nestingheriți paianjenii! Directorul căminului din Plopu, raionul Făurei, ne spune că mai e timp, că doar n-au intrat zilele în sac! Într-adevăr, tovarășe director, n-au intrat toate zilele, dar nici multe nu mai sînt pînă la venirea iernii. Și apoi, lucrul lăsat în ultimă clipă numai ca lumea nu poate fi.

Paralel cu punerea la punct

a bazei materiale, s-a observat, la cei mai mulți activiști culturali, și preocuparea pentru pregătirea, din vreme, a conținutului manifestărilor pe care le vor găzdui căminele, bibliotecile și cinematografele în lunile de iarnă. În Dobrogea, Comitetul regional pentru cultură și artă a început acest lucru cu înlocuirea cadrelor necorespunzătoare, cu numirea unor directori de cămine și bibliotecari bine pregătiți și animați de dorința de a contribui la

imbogățirea vieții culturale a satelor dobrogene. Tot pe această linie se înscriu și cursurile de instruire cu activiștii culturali pe care le-au organizat cele comitetele regionale cit și cele raionale.

La Movila Miresei, comună destul de mare și cu tradiții culturale, activitatea căminului a fost întâmplătoare, fapt ce a nemulțumit pe săteni. Aceasta s-a datorat directorului de cămin care a manifestat un total dezinteres. Comitetul pentru cultură și artă al raionului Brăila a numit ca director al acestui cămin pe tov. Roman Buzoianu, care a funcționat în comuna Măicănești și care a dat dovadă de talent, inițiativă și pasiune. Deși a trecut puțină vreme de la numirea sa, se pot vedea totuși primele roade. Formațiile artistice au fost reorganizate, s-a făcut un sondaj printre săteni pentru a se cunoaște ce manifestări doresc să vizioneze la căminul cultural, s-a întocmit un plan concret de muncă pe toată perioada iernii menită să asigure învierea vieții culturale din această comună.

Este cunoscut faptul că radioul și televizorul sînt principalii concurenți ai căminului cultural. Lucrul acesta l-au avut în vedere mulți directori de cămine și bibliotecari cînd și-au întocmit planurile de activitate și au trecut la pregătirea unor manifestări cit mai interesante pentru perioada de iarnă. Intrînd în acțiune spiritul de inițiativă, cîțiva directori de cămine din regiunea Oltenia au propus să li se acorde posibilitatea să invite, fără intermediul comitetelor

sătenii în cadrul unor simpozioane, șezători literare, seri științifice etc. Ni se pare valoroasă această inițiativă și ea merită studiată și aplicată acolo unde sînt condiții, bineînțeles cu înștiințarea comitetelor pentru cultură pentru evitarea suprapunerilor și exageratelor solicitări.

Ținem să mai amintim aici și inițiativa unor cămine culturale din regiunea Galati care au experimentat și introdus în programele lor concursul: Emoții în premieră. Un asemenea concurs a avut loc în comuna Lanurile și a dat rezultate neașteptate. Cu acest prilej au fost descoperiți cîțiva soliști de muzică populară care sînt folosiți în prezent atît la spectacolele brigăzilor artistice de agitație, cit și cu prilejul altor programe.

Perioada de iarnă este cea mai prielnică desfășurării unei intense activități cultural-educative de masă. Pentru ca manifestările organizate și găzduite de căminele culturale și bibliotecile comunale să atragă cit mai mulți săteni, să satisfacă exigențele lor spirituale, activiștii culturali au inițiat, reia să depună toată pasiunea, priceperea și puterea lor de muncă, să fie fiecare cu toată răspunderea și încrederea pe care o întreprind. Să oferim spectatorilor programe de calitate care să le slujească ridicării nivelului lor cultural, imbogățirii cunoștințelor științifice și agrozootehnice, manifestări care să le meargă la inimă și pe care să le aștepte cu nerăbdare să le vadă pe scenele căminelor, în sălile bibliotecilor

Din comorile artei populare

Cutie de sare din Oltenia.

LUGOJ]:
125 de ani
de teatru
amator
românesc

Piesa „Focurile” în interpretarea Teatrului popular din Lugoj.

Lugojul, frumosul oraș de pe malul Timișului și mai ales orașul îndrăgostit de frumos, a trăit zilele trecute înălțătoare clipe de bucurie: aniversarea a 125 ani de teatru amator românesc. Copii, tineri, bătrâni aveau cu toții ochii strălucitori de fericire și mândrie. Aici, în orașul lor, cu 125 de ani în urmă, oameni minunați, patrioți înflăcărați au gândit să pună teatrul în slujba cauzei nobile a luminării poporului, a înlăturării năzuințelor de libertate, unitate națională și progres social ale românilor de pe meleagurile bănățene. Această sfântă făclie a fost purtată generație de generație, lumina și căldura ei rastrîngîndu-se parcă pe chipurile miilor de lugojeni, ale sutelor de oaspeți veniți din toate colțurile țării spre a-i sărbători pe valoroșii artiști amatori din Lugoj, deținători ai multor titluri și premii republicane.

Societatea de științe istorice și filologice (Filiala Lugoj), Muzeul raional și Casa regională a creației populare au închinat Teatrului popular din Lugoj, simbătă dimineața, o interesantă sesiune de comunicări științifice, care au subliniat „amploarea, profunzimea, continuitatea și semnificațiile social-politice ale fenomenului teatral amator din Lugoj, cu acourile sale în masă”. Tot în acea dimineață, în holul teatrului împodobit cu neamărate ghirlande de brad, oaspeții și localnicii au putut vizita expoziția documentară a celor 125 de ani de activitate teatrală.

După-amiază, un moment emoționant: pionieri, elevi ale liceului din localitate, purtînd minunate costume bănățene de Coștei, Lugojel, Boldur, Belint, Găvoajdia, oameni cu brațele pline de flori, au întâmpinat pe actorii Teatrului Național I. L. Caragiale din București, prezenți, pe linia vechii tradiții, la această sărbătoare.

Ora 20. Inima orașului parcă batea toată în această sală de teatru a Casei de cultură „Ion Vidu”. Colectivul Teatrului popular din Lugoj a prezentat spectacolul cu piesa „Focurile” de Magda Isanoș și Eusebiu Camilari, evocare a dramaticelor lupte purtate de Horia, Cloșca și Crișan. Coșarii cu flori, repole de aplauze au răsplătit măiestria artistică a amatorilor lugojeni.

Duminică dimineața, ora 10. — adunarea festivă consacrată sărbătoririi a 125 ani de existență a teatrului românesc de amatori, dovadă a prețurii acordate de partid și guvern muncii pline de abnegație a artiștilor amatori. Un scurt istoric al activității desfășurate de-a lungul celor 125 de ani a prezentat tov. Gh. Luchescu, directorul Casei de cultură „Ion Vidu”. Colectivul teatrului a fost călduros felicitat de către tovarășul Vasile Dajiu, membru al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, președintele sfatului popular regional, Ion Moraru, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Gheorghe Leahu, artist emerit, directorul Teatrului „Matei Millo” din Timișoara, Mihai Marina, directorul Teatrului popular din Turnu Severin.

S-a dat citire Decretului Consiliului de Stat prin care se conferă Teatrului popular din Lugoj Ordinul Meritul Cultural clasa I. A urmat decorarea inimioșilor animatori, regizori și interpreți: Ani Șerbănescu, Valentin Sprinceană, Tiberiu Ciorgariu, Eugen Gangan și Ana Blaj (Ordinul Meritul Cultural cl. a IV-a), Dan Radu Ionescu, Gheorghe Luchescu (Ordinul Meritul Cultural cl. a V-a), Victor Jurea, Vasile Gangan, Jana Potarcea, Ion Dumitru Koc, Ana Filimon și Cornel Schmidt (Medalia Meritul Cultural cl. II). Prin dispoziția președintelui C.S.C.A., s-a conferit insigna „Evidențiat în munca culturală de masă” unui număr de 36 artiști amatori. În numele tuturor, Eugen Gangan a exprimat profunza recunoștință pentru prețuirea arătată „celor care cu dragoste și trudă, seară de seară, au sirguit să ridice mai departe o tradiție artistică nobilă — expresia talentului poporului nostru”. Festivitatea s-a încheiat cu un program folcloric și cu piesa „Apuș de soare” în interpretarea Teatrului Național „I. L. Caragiale” din București.

Sărbătoare în Țara Moșilor

„Unul din cele mai de seamă evenimente din viața culturală a Țării Moșilor — împlinirea a 75 de ani de la înființarea corului sătesc din Bistra — Cîmpeni — reprezintă o strălucită prăznuire”.

„Am desprins cuvîntul dinții al vicepreședintelui Sfatului popular raional Cîmpeni, cu prilejul celei de a 75-a aniversări a corului din Bistra, întrucît ni se pare că el exprimă un profund adevăr. „Țara de piatră” — așa cum este cunoscut acest plai — a păstrat de-a lungul anilor și a exprimat prin cîntece patriotice și populare, vitejia moșilor împotriva tiraniei naționale și sociale, iar astăzi, entuziasmul vieții noi care se clădește în patria noastră.

Duminică 24 septembrie 1967. Las toată libertatea cititorului să-și închipuie o mare panoramă de sute de hectare în munții Cîmpenilor, ceva în genul amfiteatrelor dacice, în mijlocul cărora, amenajată cu dichis, o scenă innobilată cu stergare și covoare românești. Dis de dimineață, nepotii și strănepoții lui Horia și Iancu s-au îndreptat spre scena dintre dealurile pitorești. Au sosit oficialitățile de la raion, de la regiune și din Capitală. Corul sărbătorit — alcătuit din multe generații — a urcat pe scenă și a cântat: „Bine ați venit la sărbătoarea noastră”. De undeva, de sus, de pe cel mai înalt deal al Bistrei au sunat acorduri grave de bucurie, purtate cu eleganță și gravitate de fetele și feciorii din comuna Avram Iancu. Apoi bucuria și tulnicăreșele au cunoscut pe scenă, înconjurînd, cu un gest de respect și admirație, corul bistrenilor.

Tovarășul Ion Leacu, vicepreședintele sfatului popular raional, a făcut o evocare a istoriei celor 75 de ani de prodigioasă activitate.

„Înființat în toamna anului 1902, corul din Bistra este unul din vîrstarele societății „Astra Română” care a răsărit în munții Apuseni din dragostea pentru cîntecul românesc a unui mînunchi înflăcărat de moși, condus de preotul Petru Simu.

„Activitatea corului se face imediat simțită în viața culturală a munților Apuseni și, în același an, Societatea Astra, apreciîndu-i pozitiv aportul, înființează în Bistra subfiiala denumită „Societatea de cîntări și muzică”. Frumusețea cîntecelor a avut un larg ecou în inimile celor care le-au as-

spirituale a poporului și o împlinire a năzuințelor lui de veacuri. Concludent este îndemnul pe care bătrînul Simion Olaru, unul din fruntașii satului, martor ocular al evenimentelor de la 1848, îl dădea fiului său: „Să te duci la cor și să cînti pe Horia și pe Iancu nost’, că ei au apărut aceste cîntece cu sabia în mină”.

„Pentru a întregi și mări popularitatea corului i se atașează, încă din același an, 16 instrumentiști suflători, care constituie de fapt o fanfară și a cărei activitate se continuă, alături de cor, pînă în anii 1904 — 1905, transformată mai apoi într-o orchestră populară.

„Existența și activitatea acestui cor sătesc, întîiul din Țara Moșilor, este indisolubil legată de persoana octogenarului dirijor Iuliu Coroiu, astăzi învățător pensionar, un îndrăgostit pînă la sacrificiu de muzica populară românească și care a fost, de-a lungul a 62 de ani, inima și sufletul acestei formații artistice. Datorită lui nu numai corul dar întregul sat a învățat pe vremuri cîntece populare cum sînt: „Eu mă duc codrul rămîne”, „Ziua a apus, natura lace”, „Cît de drag mi-a fost o vară”, ca și diferite doine sau înălțătoarele cîntece patriotice „Doina Iancului”, „Deșteaptă-te române”, „Cîntarea României” și altele.

„Inimoșii intelectuali bistreni, adunați în cetatea culturală a Blajului aduc pe aceste meleaguri și dansul „Călușarul”, care se bucură de un deosebit succes, completînd peisajul programului cultural-artistice prezentat de către cor și fanfară. Datorită activității fructuoase a corului, a fanfarei și a formației de călușari, directorul artistic al Ardealului pentru „fondul de teatru român”, Aurel Bănuțiu, consideră, în anul 1909, necesară înființarea subfiialei din Bistra a „Societății fondului de teatru român”, eveniment la care participă, el însuși.

„Formația artistică de amatori din Bistra constituie imaginea concludentă a unui ansamblu de prestigiu, care prezintă spectacole bine încheiate, adevărate evenimente în viața culturală a satelor munților Apuseni. Aprecierea calității programelor este confirmată și de faptul că, în urma concertului prezentat în Cîmpeni, în anul 1907, cîmpenarii organizează un cor după mo-

delul celui din Bistra. În decursul anilor ansamblul sărbătorit face deplasări numeroase și în alte localități — Lupșa, Abrud, Zlatna, Săleuș, Luduș, Iernut, bucurîndu-se de prețuirea unanimă a spectatorilor și influențînd înființarea diferitelor formații artistice amatoare în localitățile respective.

O deosebit de impresionantă semnificație are prezența corului la Alba Iulia, în ziua Unirii Ardealului cu Țările Române, la 1 decembrie 1918, unde concertează cu cîntece patriotice și din folclorul românesc. Ideea Unirii era vie în inimile moșilor, iar corul a purtat acest mesaj în cîntecele „Pe al nostru steag”, „La arme” și altele.

„Anii socialismului deschid o nouă pagină în viața corului. Bogatul folclor românesc cu tradițiile de luptă și muncă ale poporului sînt prezente în repertoriul acestei formații, iar cîntecele care cîntesc partidul, țara socialistă, munca avîntată, își găsesc un larg spațiu în spectacolele corale. Concursurile republicane ale formațiilor artistice au dat un nou impuls corului din Bistra, acesta fiind prezent, începînd din anul 1951, la toate întrecerile artistice, ocupînd, la raion, la regiune și pe țară locuri fruntașe.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a conferit corului din Bistra-Cîmpeni, pentru îndelunga sa activitate pe tărîmul artei populare, Ordinul „Meritul cultural clasa a III-a”. Cuvîntarea tovarășei Cornelia Filipaș, reprezentanta Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, și momentul conferirii înaltei distincții au fost subliniate cu îndelungi aplauze. Iar cînd bătrînul dascăl Iuliu Coroiu, dirijorul de 62 de ani al corului, a fost decorat cu „Meritul cultural clasa a IV-a”, au izbucnit vii aplauze de recunoștință și dragoste din partea tuturor spectatorilor. Au mai fost conferite încă 19 distincții unor membri mai vîrstnici și mai tineri ai corului.

Opera din Cluj, Filarmonica, fanfare profesioniste și de amatori, coruri, echipe de dansuri, orchestre populare au venit să cîntească acest eveniment, demn de munca entuziasată desfășurată, pe tărîmul artei de amatori timp de 75 de ani.

LASCĂR STANCU

În pragul sărbătorii

În Banat, „Ziua recoltei” va fi sărbătorită odată cu manifestările ce vor avea loc cu prilejul împlinirii a 700 de ani de la întemeierea orașului Timișoara. Expozițiile ce se vor organiza vor oglindi realizările obținute în agricultura regională: creșterea gradului de mecanizare, dezvoltarea zootehniei, sporirea produselor de legume și fructe etc.

La Buziaș, va avea loc o interesantă paradă a portului și costumului popular. Printre co-

tumele ce se vor prezenta se remarcă un minunat costum din satul Hitiș confecționat în urmă cu 150 de ani.

★

Oamenii muncii din regiunea Iași așteaptă cu nerăbdare sărbătoarea vredei și a rodului bogat. Cooperativele agricole de producție, unitățile agricole de stat vor prezenta câmpărilor sortimente variate de fructe, legume și struguri pentru aprovizionare. Bucătăria moldovenească va fi prezentă în preajma expozițiilor cu produse tradiționale ce: scarmale moldovenești, tochitură de pui în mujdei și alte preparate.

Programmele culturale-artistice vor fi susținute atât la Iași cât și în celelalte orașe de către cele mai bune formații profesionale și de amatori.

Cooperativele agricole clasate pe primele locuri la cultura grâului în cadrul concursului național de Uniunea Națională a cooperativei agricole de producție li se va acorda distincții, iar cele care au organizat cele mai frumoase expoziții vor fi premiate.

La Cludești, se scrie corespondențial valutar Tache Vasileache, totul este pus la punct. „Noi cei mai virșnici, care am muncit pe moștile bolonești, ne dăm seama câtă cinste se dă astăzi muncii pe ogoare și de aceea întâmpinăm „Ziua recoltei” cu bucurie, dragoste și recunoștință față de partidul nostru care a instituit sărbătoarea în anul trecut”.

Ca și ceilalți cooperatori agricoli din cuprinsul raionului Piatra Neamț, cei din Cludești se vor prezenta cu stamnei cuprinsă produse agricole, cu tonete unde vor expune fructe, struguri, produse lactate. Se va organiza o expoziție cu obiecte țărănești lucrute de mână, broderii, țesături etc. Vor fi sărbătorii frunții. La câminul cultural se fac repetiții pentru serbările ce vor avea loc.

★

În raionul Mîzil pregătirile în vederea „Zilei recoltei” se desfășoară pe un front larg. Principalul obiectiv, grăbirea recoltării porumbului, florii soarelui, sticlei de zahăr, a strugurilor și executarea însămînțărilor de toamnă. În același timp se fac ultimele rețuturi la standurile și chioșcurile pentru desfacerea produselor agricole.

În orașul de reședință al raionului își vor expune produsele 11 cooperative agricole, o întreprindere agricolă de stat și S.M.T.-ul Inotești, iar în comuna Ciorani, alături de localnici, își vor prezenta produsele și membrii cooperatori din Boldești, Călugăreni, Fulga și Tătara.

Grăbirea lucrărilor de recoltare

Despre însemnătatea recoltării cât mai degrabă a culturilor târzii s-a vorbit în multe lecții și conferințe. De aici și optimismul președintelui cooperativei agricole din Măeruș, raionul Rupea. În câteva cuvinte, dumnealui ne-a vorbit despre timpul uneori nestatornic al toamnei, despre câștigul ce se poate obține când munca e bine organizată, despre pagubele ce se pot înregistra când lucrurile stau altfel. Aceasta se întâmplă cu aproape o lună de zile în urmă. Acum cooperatorii din Măeruș se află printre cei care au înțeles că timpul nu așteaptă. În câteva zile bune de lucru au recoltat mai bine de jumătate din cultura cartofului. Așa stau lucrurile la Măeruș ca și la Homorod, Cața și alte cooperative agricole. Cunoștințe despre însemnătatea recoltării la timp au și membrii cooperatori din Beia, Cuculata și Comăna. Timp prielnic de asemenea Cum se face de n-au recoltat nici a zecea parte față de cei din Măeruș?

Toamna este anotimpul în care se execută lucrări pe milioane de hectare. Culesul porumbului, florii soarelui, sticlei de zahăr, furajelor la care se adaugă însămînțările și arăturile de toamnă trebuie să se execute în termen scurt și în condiții optime. Se cere deci o bună organizare a muncii, participare largă a membrilor cooperatori la muncă, asigurarea transportului și depozitarea produselor. Printre lucrurile ce se recoltează chiar în aceste zile porumbul ocupă suprafața cea mai mare. Unitățile agricole cele mai avansate la recoltarea porumbului sînt cele din regiunile București și Oltenia, unde multe din cooperativele agricole au și terminat culesul. Altfel se prezintă situația în regiunile Bacău și Ploiești unde cu câteva zile în urmă nu se recoltase decît 5 la sută din suprafața planificată. Din datele primite la redacție rezultă că la Mărgineni, raionul Piatra Neamț spre exemplu, la data de 19 septembrie, recoltatul nu începuse încă iar la Dragomirești din 720 de hectare se recoltaseră numai 25.

După modul cum s-a alcătuit planul de recoltare și mai ales după cum se muncește în prezent la Puchenii Mari, regiunea Ploiești, se va recolta și la începutul iernii. Se pune întrebarea: cînd vor semăna atunci grîul și orzul de toamnă?

Depozitarea produselor constituie una din problemele importante. Orice neglijență în această privință se poate solda cu pagube însemnate chiar în condițiile cînd se obține o recoltă bună. Membrii cooperatori din Bărcănești au fost nu o dată evidențiați pentru recoltele bune de porumb. E de neînțeles faptul că, deși se cunoștea lipsa spațiului de depozitare, abia acum cînd recoltarea e în toi, se lucrează la fundarea unui pădul. Prevederea e mama înțelepciunii. Proverbul e valabil mai ales în agricultură, cu condiția ca pentru realizarea obiectivelor prevăzute să fie antrenate toate forțele. Și mai ales oamenii.

ecouri

„DE CE SE TĂRĂGĂNEAZĂ LUCRĂRILE DE CONSTRUCȚII?”

Articolul a apărut în numărul 1021 al revistei și oglindea o stare de fapt existentă în câteva cooperative agricole din raionul Botoșani.

În răspunsul trimis redacției, Uniunea raională a C.A.P. arată cauzele care au dus la nerealizarea planului și măsurile luate. Pentru realizarea, în primul rînd a construcțiilor zootehnice, s-au scos din plan cele de mai mică importanță, urmînd să se accelereze lucrările îndeosebi la grajduri, maternități, îngrășătorii, să se asigure numărul de magazii, pătule de porumb, șoproane etc. Pe plan raional se va construi un atelier mecanic de reparații intercooperatist ce va fi terminat în cursul trimestrului IV.

După cum se vede măsuri s-au luat. Urmează să fie aduse la îndeplinire. Noi, le dorim succes.

„INSEMĂNĂRI DIN REGIUNEA ARGES?”

La această rubrică a apărut și însemnarea „Poate totuși”, în care locuitorii din Babana cereau să se prelungească — dacă se poate — linia autobuzelor — traseu Slătioara-Babana cu încă doi kilometri.

Răspunsul tovarășilor de la D.R.T.A. este categoric „...cererea locuitorilor din comuna Babana nu poate fi satisfăcută”. Motivele? În prezent introducerea de autobuze în circulație pe traseul Pitești-Slătioara-Babana nu este posibilă din cauza porțiunii de drum pe care nu se poate circula cu autobuzul decît în condiții foarte grele, nefiind amenajat corespunzător pe anumite porțiuni din traseu.

Pe de altă parte se arată că „autobaza Pitești nu are capacitate disponibilă pentru deschiderea de noi trasee”.

Nici locuitorii din Babana nu au pretenția ca cererea lor să fie satisfăcută imediat. Ei așteaptă și... dacă ar fi solicitată poate ar fi dispuși să pună umărul la repararea drumului.

„PE ASTA CUM O REZOLVAȚI?”

Întrebarea a fost pusă statului popular al comunei Cosești tot la rubrica amintită mai sus. Era vorba de modul cum se rezolvă sesizările și reclamațiile sătenilor.

Măsurile luate în această privință de către statul popular lasă să se întrevadă rezolvarea scrisorilor în termen scurt. „Cît privește comisia de împăciuire — se arată în răspunsul trimis redacției — în prima ședință de comitet executiv se va reorganiza”.

Să sperăm că ședința amintită va avea loc cît mai curînd. Și cu rezultate.

„E CHIAR ATÎT DE GREU?”

Nota apărută în revista noastră consemna dorința muncitorilor de la balastiera aflată în Vadul Argeșului de a se înființa, în cadrul unității, un chioșc alimentar.

Analizînd situația la fața locului, Uniunea regională a cooperativei de consum din Pitești a luat măsuri pentru satisfacerea nelămurită a cererii oamenilor. Potrivit răspunsului uniunii, au și fost stabilite spațiul pentru chioșc, mărfurile ce vor fi desfăcute ca și data deschiderii chioșcului. Sperăm că hotărîrile au fost respectate.

Lucrări apărute în Editura Agrosilvică

Doriți să aflați ceva din experiența harnicilor cooperatori din Tomnatic? Citiți lucrarea Cointeresarea materială și dezvoltarea avutului obștesc, apărută în Editura Agrosilvică. Lectura ei constituie prilej de prețioase învățăminte pe linia sporirii avutului obștesc, a cointeresării materiale a membrilor cooperatori și a creșterii veniturilor bănești ale acestora.

și despre factorii cu rol hotărîtor în asigurarea de producții mari și de calitate superioară.

miculcatorului. Aceasta cu atît mai mult cu cît este vorba de aplicarea metodelor noi în țara noastră. Descrierea procedurilor agrotehnice pentru obținerea de legume proaspete (tomate, conopidă, castraveți, varză, ardei, pătlăgele vinete, dovleci etc) o veți găsi în lucrarea Producerea legumelor timpurii.

A cunoaște ultimele noutăți pe plan mondial în producerea legumelor timpurii este o îndatorire a fiecărui conducător de unitate și mai ales a legu-

Pagină redactată de CL. MUNTEANU

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT face cunoscut cetățenilor că asigură facultativ vitele cornute mari, cabalinele, porcinele și ovinele, acordînd despăgubiri în cazurile de :

- pieire în urma bolilor, epizotilor și accidentelor ;
- sacrificare pe baza dispozițiilor organelor competente ;

— scoatere din gospodărie — în baza ordinului organelor veterinare — a animalelor bolnave de unele boli infecțioase.

Pentru informații suplimentare și încheierea de asigurări, adresați-vă agenților de asigurare, responsabililor cu munca ADAS sau direct inspectoratelor ADAS.

Nu există om care să nu admire o livadă cu pomi încărcăți de fructe. Întreținerea științifică a livezilor cere însă din partea pomiculturilor să fie la curent cu cele mai noi metode de muncă. Lucrarea Orientări noi privind tăierile la pomi prezintă experiența înaintată în legătură cu practica tăierilor de formare și fructificare la meri, peri, pruni, caiși, cireși, vișini, piersici și arbuști fructiferi (coacăz și zmeur).

Treptat, uleiul vegetal înlocuiește pe cel animal îndeosebi în alimentație. Sporirea producției de ulei vegetal este legată de creșterea producției în cultura florii-soarelui. Tocmai de aceasta se ocupă lucrarea Aspecte noi privind cultura florii-soarelui. Cititorului i se oferă date despre câteva soiuri noi, cu procent mare de ulei, care cu timpul vor înlocui soiurile existente în cultură

SPIRIDON POPESCU

Spiridon Popescu e originar din satul Rogojeni (fostul județ Covurlui), unde s-a născut în 1864, într-o familie de oameni nevoiași, țărani clăcași. De aceea, copilăria lui a fost bogată... în lipsuri. Pornise mai întâi, după ghesul părinților săi, pe drumul preoției, studind la seminarul din Galați, apoi la cel din Iași. Dar se răzgîndi: potcapul și anteriorul de popă nu se potriveau firii sale. Se puse — cum se zice — cu burta pe carte, dădu diferența de liceu, trecu examenul de bacalaureat cu succes și se înscrie la Facultatea de matematică din Iași. În 1898 obținut licența. În anii de studiu se întreținut dintr-o lefușoară de dascăl bisericesc și din meditații. Prin merite proprii și muncă îndirijită a urcat scara ierarhică a profesiei sale, de la învățător pînă la director al învățămîntului primar din Ministerul Instrucțiunii publice (vechea denumire a Ministerului învățămîntului), fiind pe rînd profesor suplantar, profesor definitiv de liceu, director de liceu. În ultimii ani ai vieții — a murit în 1925 — a predat matematicile la Liceul Lazăr din București, al cărui subdirector era.

Încă pe vremea cînd era elev al Școlii normale superioare din Iași, Spiridon Popescu făcea parte din grupul tinerilor intelectuali care se apropiaseră de mișcarea socialistă, mișcare al cărei steag îl purta Constantin Dobrogeanu-Gherea și Ion Nădejde. Cei mai elevi socialiști erau Baicu Ioanescu (semna Eion), Garabet Ibrăileanu (iscălea C. Vraja), D. D. Pătrășcanu și alții. Ei colaborau — era prin 1894 — la Evenimentul literar cu articole și

studii „admirate mult pentru stilul lor strălucitor prin imagini noi și inedite în critica literară”, cum le evoca după un slerit de veac, în Cuvîntul liber (I, 25,15 februarie 1920), un participant la prima mișcare socialistă. Spiridon Popescu colabora cu schițe din viața de la țară, sub pseudonimul Tofan.

Înzestrat cu un remarcabil spirit de observație și cu harul de a înregistra hîrtia cu cele văzute și simțite, de pe urma acestor strădăni au rămas cîteva cărți. Nici el, nici contemporanii nu l-au considerat scriitor. Și totuși a fost; de pe urma lui au rămas și vor rămîne pentru generațiile viitoare pagini valoroase deși scrise de un „amator” (G. Călinescu). Revista ieșeană Viața românească i-a publicat la loc de cinste schițele, nuvelele și notele rubricii lunare Documente omești. Spiridon Popescu s-a numărat și printre primii colaboratori ai revistei Albina.

Scrierile lui aveau, cum singur mărturisise, un arome roșt practic: să oglindească viața grea a țărănului sărac și să lupte pentru îmbunătățirea traiului celor pe care guvernările partidelor de la cîrmă îl onorau cu simbolică denumire „talpa țării”. (Și, cum remarcase un hitru bun de glume: pe talpă, se calcă!) Prima carte a lui Spiridon Popescu, apărută în 1902, la Galați, se intitulase Contribuții la munca de ridicare a poporului. Ea cuprinde un șir de foliole publicate de autor într-un ziar gălățean, pe cînd era profesor în acea localitate.

Opera beletristică a lui Spiridon Popescu e cuprinsă în trei cărți, cea mai

cunoscută — am putea spune: vestită — fiind Moș Gheorghe la Expoziție (1907). Au urmat, în 1912, culegerea de schițe și nuvele Zori de iulie și, peste cîțiva ani Din povestirile unui vîntător de lupi.

Moș Gheorghe din Horincea e trimis pe socoteala primăriei — așa cum au fost trimiși de pe toate meleagurile țării — laolaltă cu alți țărani din sat, la București să vadă minunățiile de la expoziția deschisă în parcul din dealul Filaretului, cînd se împlineau 40 de ani de domnie a regelui. El vine pentru prima oară în capitala țării și ia contact cu roadele civilizației. Țăranul analabel din Horincea e uluit dar nu copleșit: el găsește spontan replica potrivită plină de bun simț și de usturoare ironic. Aprecierile lui urzică, judecata lui e a omului „necăjit” dar care nu se lasă dus de nas. Exprimarea e zemoasă și cînd „face pe prostu”, Moș Gheorghe abia mai zdravăn și schiulește. În ziua cînd deschiderea expoziției se va face cu mare fast, hotărîrea lui e luată: nu se va duce.

Și nici în zilele următoare. Aceasta va fi și expresia protestului față de o manifestare despre care — fără s-o poată sesiza în tot complexul ei — își dă seama că are un caracter diporanist. Pentru că acesta e adevărul: expoziția „roadelor celor 40 de ani de domnie” e un paravan în dosul căruia se ascund 40 de ani de jaf și ghebururi.

O a doua nuvelă remarcabilă — considerată de critica timpului drept cea mai izbutită din opera lui Spiridon Popescu — evocă un moment dramatic din răscoalele care au izbucnit în anul

următor „tulează Războiul” — ca o răcuprinsă — acantă și va sint oglindă cauze care incendiu. rula filmul țărani dașii nesăgubitoare.

Dar și blăstămului era țărani orbecăsc și alte baz fi citate de și pentru v.

Prin ace prin ele — o operă a poporanism progresist, fel, ea de mului: în minuirea lo să pună d vinovații d se zbatea.

Chiar de spune țara Popescu a fraților să cred că m vise să și-rale, echip case de na

Urcam panta domoală de deal cam de multșor. Tovarășul meu de pierdut vremea, profesorul de limba română, recunosc greșeala pe care o facem apucîndu-ne de suît un deal în plină amiază. Nădușisem amîndoi.

— Să ne așezăm, propuse dînsul; neașteptînd acordul meu se și tolăni la rădăcina unui păr sălbatic. Aprinsărăm cîte o țigară, contemplînd tabloul ce ni se înfățișa pînă departe, învăluit într-o ceață fină, azurie. Satul, îngrămădit în mijlocul văii, cu cîteva ulițe în pantă, sălcile și arinii de pe malul rîului, iar în stîn-

Cu unul dintre ei, într-o zi de vacanță, pe cînd era student, am făcut ceea ce facem noi azi. Am suît dealul să coborîm dincolo, la tâu. Deosebirea e că n-am ostenit atît de iute, iar popasul l-am făcut sus, pe șaua dealului, sub celălalt păr sălbatic. Tinărul era preocupat de proiectul la care lucra, tema examenului său de stat. Pe scurt, stam de vorbă cu un hidroameliorator, care susținea că sînt suficiente resurse ca în satul său să se irige sistematic atîta pămînt, să se facă și să dreagă tâu

scăpăra în alte direcții. Printr-un consemn tacit n-am insistat și elevul m-a înțeles. A gîndit, l-a așternut pe hîrtie, l-a amănunțit, l-a adunat apoi într-o sinteză. Noi o să vedem maluri de iaz cu iarבă înaltă, cu plopi foșnitori, cu trestie, în care la ore fixe sînt chemați la masă crapi dolo-fani, visul atît de frecvent al unor pescari cum sîntem noi.

„Capitolul dificil a fost nu alcătuirea aceluï proiect, ci convingerea, pe concret, aș spune, a oamenilor din sat că acel vechi tâu va aduce atîta și atîta pește, că apa lui va fi folosită în grădini, în lucernieră. Ne obișnuiserăm de foarte multă vreme cu acei tâu, unde vom ajunge peste un ceas, năpădit de lîntiță și mătasea broaștei, cu peștișori de-un deget cu ochi sîngerii, cu broaște și șerpi, s-au născut povești numeroase pe seama acestui ochi liniștit de apă, devenit un lac misterios, învăluit în legende. În acel loc nu se scâldea nimeni, numai copiii se aventurau cîteodată, iar oamenii se mulțumeau cu topitul cînepii. Se părea că e fără fund, că izvoarele lui seacă și curînd nici nu va mai fi acolo un lac, o apă, tot mai puțină, gata să-și coboare pleoapele.

„O să-l vedem îndată, așa cum arată el azi, rod al pasiunii unui om, al muncii de-o primăvară și toamnă a unui sat. Vechiul tâu există numai în memoria mea. Unele detalii s-au estompat și revia anevoie, dar acest lucru nu mă întristează deloc. N-o să aruncăm undița, o să ne stăpînim, însă vom coborî pe firul pîrîiașului, spre rîu, unde știu eu un loc. În vara trecută am prins acolo un crap. Poate să pice și-acum, la mămăligă. O să încercăm și, poate, vom izbuti. Sperăm să fie așa, căci nu degeaba sîntem pescari, ducem undițe și nadă cu noi și, desigur, visăm, ceea ce dă farmec pasiunii noastre.”

SPRE TĂUL DE DEMULT

ÎNSEMNĂRI DIN SATUL MEU

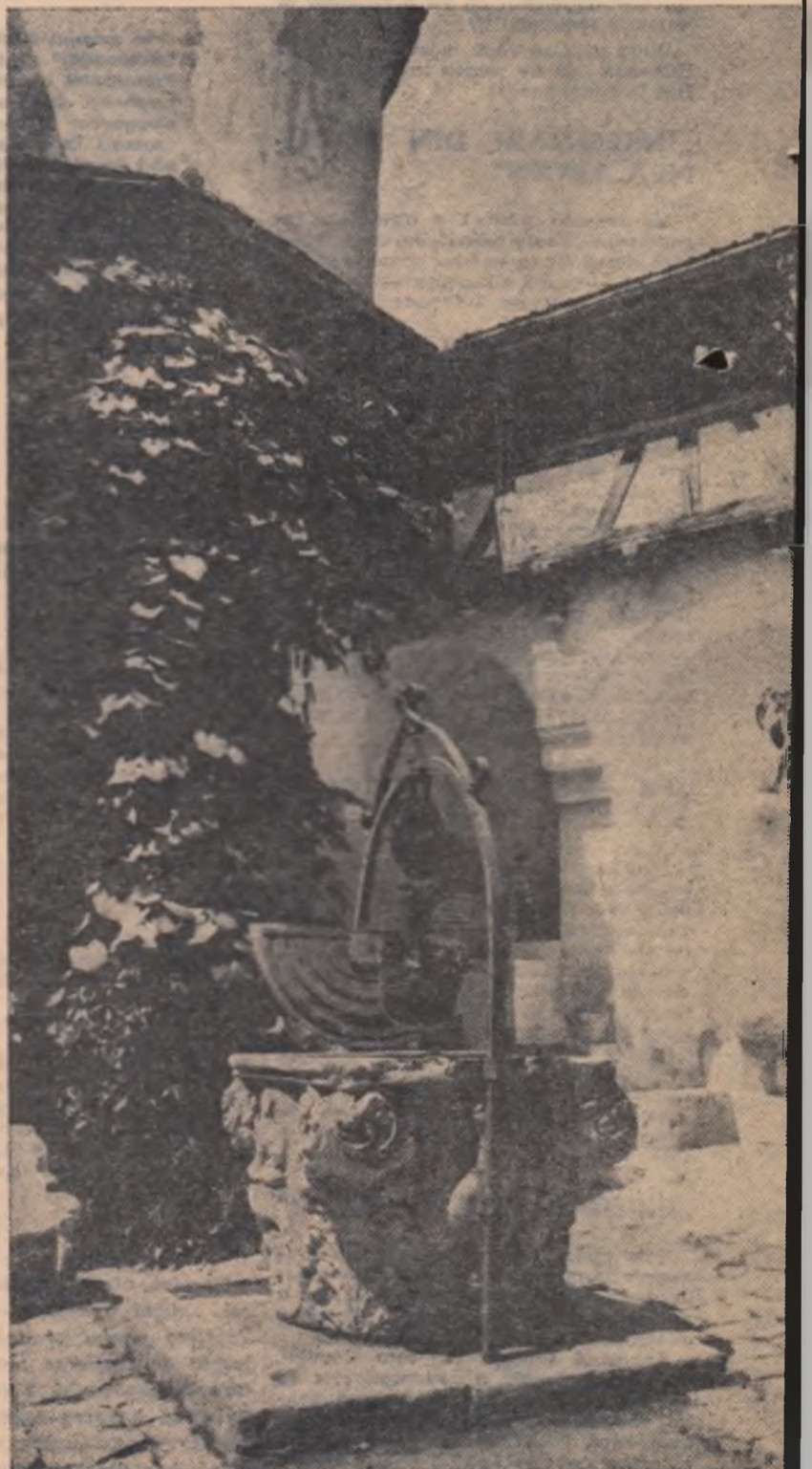
ga clădirea morii unde avem obiceiul să ne adăpostim de ploaie.

★
„Fără îndoială, toamna n-a vrut să întîrzie, după cum vezi. A început anul școlar, pentru mine al douăzeci și doilea. Din generația mea s-au detașat abia doi inși, adică subsemnatul și o fată, care s-a măritat pe undeva prin Cluj, tot profesoară. Lucrurile au evoluat și aș avea nevoie de-o bucată de hîrtie și creion ca să mi-i însemn pe cei care i-am trimis să învețe la difereșcoli, cu grijă să nu-mi scape vreunul. Și cu toate acestea, tot nu sînt sigur că i-aș putea înșira pe toți, deși mi-au fost cu toții elevi. Dacă vrei, e una din satisfacțiile mele personale, trăiesc un a-nume orgoliu — dăscălesc cum l-am poreclit — nevinovat, cînd m-apuc să fac astfel de liste în gînd. E ca un joc născocit de mine, cu care îmi trec timpul uneori pe malul

de peste deal, ca să crească într-însul crapi selecționați, din cei grași și nu, cum spunea Sadoveanu, sulețici ziși ofițeri.

„Azi te duc într-acolo. N-o să pescuim pentru că ne-am obișnuit să respectăm legile pescuitului, să nu trecem, la-comi de pradă ușoară, peste anumite îngrădituri logic stabilite. Exprimarea mea, amice, poate fi pompoasă, dar se întemeiază pe practica de peste două decenii a unui profesor de românească și de reala existență a crescătoriei noastre de crapi. Ea aparține cooperativei din satul acesta cu case adunate în vale și cu ulițe azvîrlite, în trei direcții, pe dilme, de țî se pare că vor s-o ia din loc, să plece din sat. S-au oprit numai o țîrucă să respire.

„O să vedem așadar un proiect înfăptuit. El s-a născut în mintea inventivă a unui elev al meu, care nu strălucua

Curtea interioară a Cetății Bran.

DE
VORBĂ
DESPRE
POEZIE

Numai zîmbet, numai flori.

Desigur, nu e rostul acestei rubrici să dea lecții de poetică și să-l învețe pe cititorii artei de a scrie versuri. De altfel o asemenea treabă ar fi și absurdă știut fiind că pe de o parte actul de creație e unul strict personal, iar pe de altă parte nici o prelegere, oricît de temeinic însușită, nu va suplini vreodată talentul — atunci cînd acesta lipsește.

Aș vrea totuși să adresez un cuvînt corespondenților foarte tineri, în majoritate elevi, care trimit redacției încercările lor. Nu orice rînduri așezate frumos unul sub celălalt, ritmate și cu rimă la coadă, înseamnă poezie (chiar dacă ele conțin idei prețioase). Poezia senaște numai atunci cînd ideile capătă expresia artistică necesară, obligatorie. Fără imagini, fără limbaj metaforic, totul e inutil. Căci fără acestea, rîndurile sînt egale, ordonate într-un anume fel, nu fac decît să dea autorului lor o iluzie grafică. De fapt, textul respectiv nu e nici măcar înrudit cu poezia. E ca și cum am desenat pe hîrtie conturul unei viori și ne-am aștepta să cînte.

Și acum, pe scurt, cîteva răspunsuri.

GH. NEDELEA, Birlad. Versurile dv. închinete zilei de 23 August au sosit prea tîrziu pentru a-și fi putut găsi locul în numărul festiv (asemenea numere se pregătesc cu mult timp înainte). Dar în afară de aceasta, versurile suferă de scăderile pomenite în capul rubricii. V-aș sfătui totodată să cercetați cu mai multă atenție ce înseamnă și prin ce se caracterizează un rondel.

MURARU V. ELENA, com. Roznov, raionul P. Neamț. Unele accente de romanță. Mai încercați.

NEAGU GH., com. Lodești, raionul Gătești. Mă lertați, dar n-am înțeles nimic. Parodiați pe cineva sau vă amuzați pur și simplu? Dacă vi se pare că vina e a mea, solicitați și părerea unei alte redacții.

SABINA MUGUR, com. Băișești, raionul Fălticeni. Într-adevăr „prea stîngace și simple”.

GH. OLENICI, com. Vișoara, raionul Săveni. Încercări timide, cam școlărești, deși cu oarecare fior liric. Poate mai tîrziu. M-ar interesa vîrsta dv.

TRIPA AUREL, raionul Gurahonț. N-aș vrea să vă răpesc „marea plăcere” de a scrie versuri, dar nu cred că aș face bine lăudîndu-le.

AL. BĂLANESCU, com. Făurești, raionul Lăpuș. „Plosca oltenească” nu e lipsită de calitate. Mai trimiteți, poate pe alte teme.

GH. POPESCU, com. Berevoești. Nu e poezie — în ciuda buneii intenții și a strădaniei ce ați depus.

RADU FELECAN, Bacău. Citez: Pentru tot ce urmașii ne-or cere,

Partidul — coloană-n istorie —
Ne-a dat urlașă putere
Și înalta lui traiectorie.
M. STANESCU, EUGENIA BRAD, VASILE IONESCU. Deocamdată nu.

GEORGE FILIP

EUGEN FRUNZĂ

PLAPUMA DE MĂTASE

INSTANTANEE

Intr-o odaie mare, un pat cafeniu, de nuc, cu plapumă roșie de mătase și cu cearșafuri albe îi așteaptă pe stăpîni să se culce. Lingă sobă, dintr-un lighean ies aburi. Ilie Mărgeană șade pe scaun și își privește chipul în oglindă, mirîndu-se parcă de părul său ciufulit.

— Hai, n-o tel? Ce te mai gîndești?
— Îi indeamnă Sevasta, o femeie înaltă cu ochi albaștri, vil.

— Ce să iau?
— Cămașa.
— Care cămașă?
— Cămașa de noapte. Nu te culci?
— Aducă femela arătînd cu capul spre o cămașă cu alesături, așezată pe colțul mesei.

— Ba o să mă culc.
— Atunci spală-te și ia-o!
Urmează un răstimp de tăcere. Bărbatul trage cu coada ochiului spre ligheanul de lingă sobă și se gîndește nehotărît și închiudat: „Iar mă birile Sevasta la cap! Nu m-am spălat și-a seară?” Ridică fruntea și se uită din nou în oglindă. Sevasta a luat ligheanul și i-l-a pus la picioare.

— Ar trebui să te speli și pe cap, că murdărești perna, — stăruie ea aducîndu-i o bucată de săpun și propoșul.

Ilie rămîne mulțumit și-și încrețește fruntea, prefăcîndu-se preocupat de alte lucruri.

— Spală-te și treci la culcare că e tîrziu! Miine trebuie să mergem din zori la cooperativă — spune femeia și iese în tindă. Ilie împinge cu piciorul ligheanul și se ridică de pe scaun. Răsușește butonul aparatului de radio. O voce groasă cîntă.

— N-ai de gînd să te culci, Ilie? — întreabă femeia întorcîndu-se cu niște lemne pe care le viră în sobă. Spală-te și ia-ți cămașa de noapte.

— N-o iau.
— Nu-ți place să dormi și tu, ca oamenii? Ia-o.

— Dacă ți-am spus că n-o iau, n-o iau!

— N-o tel? — ridică glasul femeia.

— N-am nevoie de cămașă de noapte. Mă culc în odăie.

— În odăiță! Pe rogojină — izbucnește, supărată, Sevasta. N-ai să uiți nici mort ce ai deprins de la tac-to.

— Acu' te-ai boierit! Îți bați joc de-ai săraci! — se încrunță Mărgeană.
— M-am boierit! Ce, să rămîn incapoiată, ca tine?

Mărgeană privește aspru și totodată mirat:

— Cine e-napoiat?
— Tu.

— Îți dai seama ce spui? — se infurie deodată Mărgeană.

— Îmi dau. Ai rămas tot așa de altădată, învățat să se culce cu capul pe mușuroi! — i-o trîntește Sevasta fără să-și mai aleagă cuvintele.

Mărgeană face sloțuri să-și stăpînească minia și oftează adînc. „Mama ei de viață!”... Îi vine să se ia la palme de unul singur. Că-n nevastă nu poate da. Așa-i el, bun din fire. Bun și blind. Ca piinea caldă. Dar să-l lase în pace, să nu-l clocăne ca ghionoaia cu tot felul de... Iese în tindă izbînd furios ușa!

— Culcă-te tu! Lătăiește-te singură sub plapuma de mătase!

Intră supărat în odăiță. Aprinde lumina și, fără să se dezbrace, se trîntește în patul de scinduri, pe rogojină. În-

cearcă să adoarmă, dar somnul nu se lipește de el. Privește funia de usturoi care atîrnă într-un cui din perete și mormăie:

„Vii trudit de la muncă și-n loc să mă înclini liniștit și-apoi să te culci, să te hodinești, ești luat în primire... Ba să lași bocancii la ușă, ca să nu intri cu norol în odaie. Ba să te speli pe picioare în fiecare seară... Ba una, ba alta!”

Oltează din adîncul pieptului și adaugă: „De ce să dormim în odaia de sus, pe lucrșoarele noi? Ne-au costat o grămadă de bani și acuma să le stricăm? Și cînd o vezi vreun oaspete unde să-l găzduim?”

Prin fereastră intră lumina de la becul de-afară. Ilie Mărgeană își rotește ochii prin cameră, oprindu-l îndelung la o traisă plină cu lujgi. Apoi la putina cu fasole, la troacele strînse-ntr-un colț și își reia mormăitul: „Am făcut casă nouă și mobilă boierească... Sînt fruntaș în gospodărie. Iar dumneaiei... Auzi... incapoiat!”

Se întoarce pe partea cealaltă, se lovește cu nasul într-un dovleac alb și trage o-njurătură!

ȘERBAN NEDELICU

Coloane infinite

Brațul mi-l întind către lumină
Și mă arcuiesc zîcînd în sus
Fiindcă știu, lumina-mi dă putere
Și lumina-n toate-i mai presus.

Umerii mă dor de rotunzime
Și pulsez mereu către înalt;
Am săltat un braț, după o clipă
I se împreună celălalt.

O, ce mîngîieri ne înconjoară
Cînd zîcînim cu brațele în sus;
Să săltăm păduri de mii de brațe
Spre lumina-n toate mai presus!...

Vajnice coloane infinite
Dăruite timpului sonor,
Brațele săltate spre lumină
Ne înalță-n veacul viitor...

GEORGE FILIP

SELECȚIA NATURALĂ ȘI ARTIFICIALĂ

Fiecare din noi — trăind în mijlocul naturii, înconjurat de plante și animale — ne putem da seama cât de mult se deosebesc aceste viețuitoare ca formă, talie, organizare internă, comportare, necesități etc.

Aceste deosebiri au apărut în decursul dezvoltării istorice a viețuitoarelor, sub influența mereu schimbătoare a condițiilor de mediu și în urma încrucișărilor. Plantele și animalele au dobândit, în decursul evoluției, caractere noi care, acumulându-se de-a lungul generațiilor, au determinat transformarea lor. În natură, această transformare nu s-a produs la întâmplare, ci a urmat o anumită direcție exprimată prin apariția unor forme din ce în ce mai perfecționate și mai bine adaptate la condițiile de viață ale mediului. Acest proces a fost explicat de marele biolog englez Ch. Darwin prin teoria selecției naturale, pe care el însuși a elaborat-o pe baza observațiilor privind marea diversitate a plantelor cultivate și a animalelor domestice.

Ch. Darwin, studiind diferitele soiuri de plante cultivate și rase de animale domestice aparținând aceleiași specii, a ajuns la concluzia că ele se trag dintr-un strămoș comun, la care apariția și accentuarea, din generație în generație, a unor variații, a dus la diferențierea unor grupuri de indivizi ce se deosebesc atât de mult între ei încât pot fi considerați ca fac parte din specii diferite.

Accentuarea variațiilor în scopul folositoare a fost realizată de om prin-

tr-un proces de selecție artificială. Pe această cale el a obținut din morcovul sălbatic cu rădăcini mici, lemnoase și sărace în zahăr, rădăcini groase, suculente și bogate în zahăr; din varza sălbatică — diferitele varietăți de varză cultivată; din porumbelul sălbatic — numeroasele rase de porumbel; din găina sălbatică, ce trăiește și astăzi prin pădurile Indiei și Birmaniei — diferitele rase de găini. Numeroasele rase de vaci, oi, porci, cai etc. își trag originea, de asemenea, dintr-un strămoș comun.

Din cele mai vechi timpuri, omul a efectuat o selecție a plantelor și animalelor prin păstrarea pentru reproducere de semințe mai mari de la diferite plante, de animale mai bune de lapte, de păsări mai outoare etc. În felul acesta, el a contribuit inconștient la transformarea viețuitoarelor. În zilele noastre acest proces de selecție se face conștient, pe baza unor reguli științifice, omul alegând pentru încrucișare, dintr-un număr mare de indivizi, pe acela care posedă variațiile cele mai corespunzătoare scopului urmărit și, efectuând aceleași operații din generație în generație, ajunge să creeze marea diversitate de forme vegetale și animale, care satisfac nevoile economice și cele mai rafinate gusturi estetice.

Ch. Darwin a arătat că în natură se petrece un proces asemănător de selecție, pe care l-a numit **selecție naturală** sau **supraviețuirea celor mai apti**. Factorul principal care determină selecția naturală este lupta pentru existență dintre viețuitoare, între indivizii aceleiași specii și între specii di-

ferite. Darwin înțelegea lupta pentru existență nu lupta corp la corp, ci lupta pentru lumină, apă și substanțe hrănitoare (la plante) și pentru hrană, adăpost (la animale).

Lupta pentru hrană și adăpost este foarte grea. După cum știm, frigul sau seceta joacă un rol important atât în viața plantelor cât și a animalelor, ducând adeseori la distrugerea unui număr mai mare sau mai mic de indivizi. În lupta între indivizii aceleiași specii și între specii diferite pentru hrană, adăpost, lumină, apă, învinge acel individ la care a apărut o variație folositoare pentru a-l avantaja în această luptă. Darwin arată că în lupta pentru existență, gândacul mic de bucatărie a eliminat gândacul mare; în Australia, albina europeană cu ac a eliminat pe cea indigenă fără ac; pirul elimină majoritatea plantelor de cultură, mai ales pe acelea care cresc la început încet etc.

Desigur că în lupta pentru existență, distrugerea cea mai mare, care înlesnește tendința viețuitoarelor către o înmulțire nelimitată, se produce în perioadele de ou, larvă, pui, plantulă, în care indivizii sunt lipsiți de apărare. Dar nici adulții nu sunt feriți de această luptă. Un număr uriaș de insecte sunt mincate de păsări; numeroase păsări sunt mincate de animale carnivore; ierbivorele distrug o cantitate uriașă de plante etc.

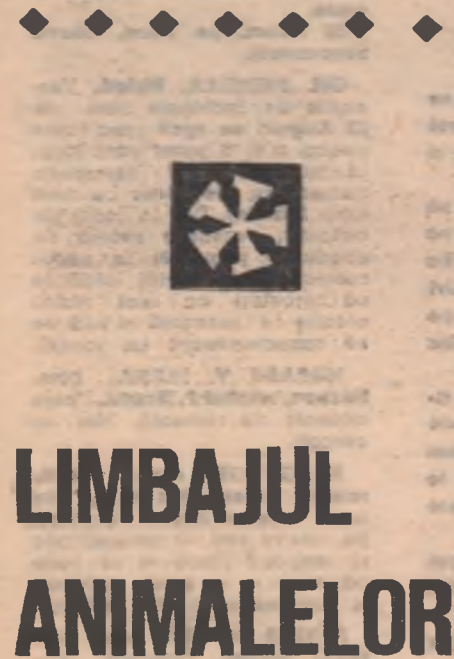
De aici se vede că relațiile directe din cadrul aceleiași specii, dintre specii, la care se adaugă și cele indirecte, sunt complexe. Cunoșcând aceste relații, omul le poate dirija în folosul său,

combătând dezvoltarea unor dușmani ai agriculturii, de pildă, cu ajutorul altor specii. Astfel, ploșnița cerealelor este combătută de alte specii de insecte care-și depun ouăle în ouăle dăunătorului, distrugându-le; țânțarul anofel, ce produce malarie sau frigurile, este combătut prin introducerea în apele infectate de țânțar a unor pești care se hrănesc cu larvele acestui țânțar. Rezultatul relațiilor complexe dintre viețuitoare, dintre viețuitoare și mediul de viață, factorul care stabilește echilibrul speciilor în natură este selecția naturală.

Acțiunea selecției naturale, în general, este asemănătoare cu aceea a selecției artificiale, cu deosebirea că în urma selecției artificiale viețuitoarele dobândesc adaptări folositoare omului, în timp ce adaptările dobândite în urma selecției naturale sînt folositoare speciei, permițând supraviețuirea și înmulțirea ei în condiții cât mai bune. De exemplu, adaptarea semințelor la răspindirea lor în natură, colorația protectoare a unor animale împotriva răpitorilor, polenizarea încrucișată la plante sau fenomenele de mimetism la unele insecte (viespi, albine) etc.

De milioane de ani, selecția naturală acționează pretutindeni, ducând la transformarea unei specii în alta, care nu se aseamănă cu aceea din care a provenit.

Prof. dr. docent H. CHIRILEI
Institutul agronomic „N. Bălcescu”
București.

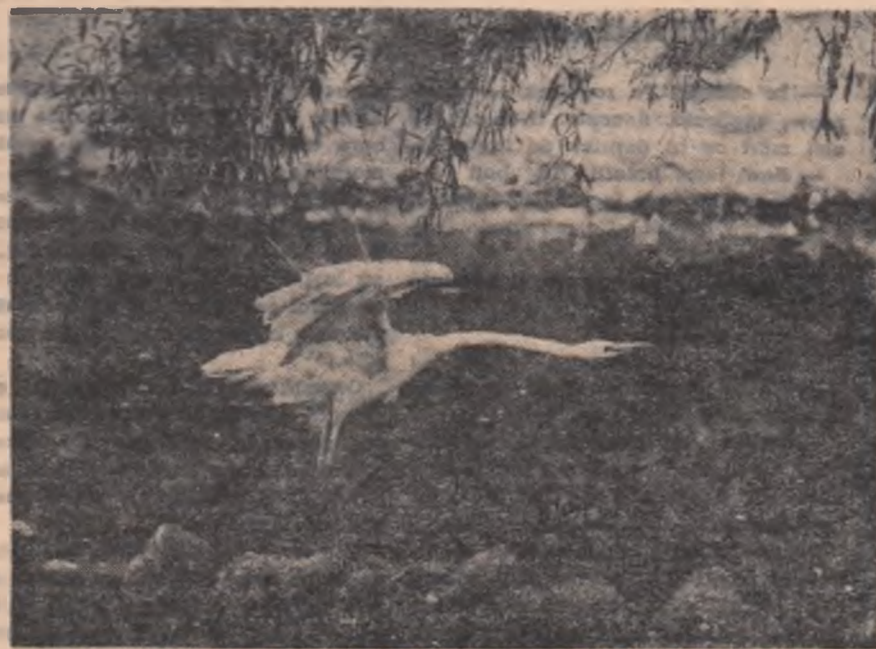
LIMBAJUL ANIMALELOR

Pe tot mai multe aeroporturi se pot auzi, înainte de decolarea sau de aterizarea avioanelor cu reacție, țipete de păsări, redade de puternice difuzoare. Aceste „semnale de alarmă”, înregistrate pe bandă de magnetofon, îndepărtează de pe pistele aeroportului păsările, evitându-se astfel accidentele care s-ar putea produce, dacă acestea ar nimeri în turbinele reactoarelor.

Cunoașterea „limbajului animalelor” s-a dovedit utilă pentru om în numeroase alte domenii de activitate.

Insectele, peștii, păsările, maimuțele au un limbaj destul de complex, care de multe ori nu poate fi sesizat decât cu ajutorul aparatelor, deoarece adesea ele comunică prin ultrasunete sau prin infrasonete. Se spune „mut ca un pește”. De fapt, există mulți pești foarte „vorbăreți”. Teoria despre auzul slab al peștilor și a lipsei comunicărilor sonore între ei a fost respinsă. S-a stabilit că peste 1000 de specii de pești comunică prin semnale sonore. Infrasonetele, pe care omul nu le percepe, sînt percepute de pești prin linia laterală, iar sunetele obișnuite — cu ajutorul urechii interne. Cunoașterea mecanismului prin care peștii pot comunica permite crearea unor aparate care să-i atragă în plase sau să îndepărteze animalele de pradă marine.

Deosebit de complex s-a dovedit limbajul cetaceelor, în special al delfinilor. Este remarcabil locutorul lor ultrasonic cu care sînt în stare să comunice și

Chemare

bilească cu mare precizie distanța pînă la obiecte, dar și să deosebească obiectele vizate, în speță peștii care le constituie hrana.

S-a observat că animalele din aceeași specie, care trăiesc în zone geografice diferite, și-au elaborat dialecte deosebite și nu se înțeleg întotdeauna între ele. În schimb, cu vecinii lor, deși de specii diferite, se înțeleg bine. Astfel, țipătul coțofanei înseamnă „atenție!” pentru toți locuitorii pădurii.

Păsările din stepă și pustiuri introduc în trirurile și ciripitul lor și țiuitul rozătoarelor din regiunile respective, al căror limbaj este destul de bogat. Naturaliștii cu experiență recunosc fără greș, după semnalul de alarmă al țîștarului care anume pasăre, animal sau om se apropie de domeniile lui.

Este interesant faptul că, de pildă, ciorile sau pescărușii din Franța nu se înțeleg cu cei din America. Un semnal de alarmă, care stîrnește panică pe un țărm al Oceanului Atlantic, nu provoacă nici o reacție pe celălalt țărm. Limbajul gesturilor nu este mai puțin grăitor decît cel al sunetelor. Gesturile de amenințare sau gesturile prin care fac curte sînt foarte răspindite la animale. Acest limbaj este destul de dezvoltat la insectele sociale, ca albine, furnici, termite, precum și la unele animale vertebrate.

Cele mai primitive mijloace de comunicare sînt cele chimice. Microorganismele și alte vietăți primitive fac schimb

de informații cu ajutorul substanțelor chimice. Masculii fluturilor de noapte descoperă femelele după miros, chiar de la o distanță de 8 km. „Radarurile” lor chimice pot recepționa o doză extrem de mică de substanță mirositoare emisă de femelă.

Sînt foarte sensibili la mirosuri și peștii. Experimentatorii au spălat o bucată mică de piele proaspătă de pește, apoi au pus cîțiva milimetri cubi din această apă într-un acvariu, cu o capacitate de 150 l. Într-o clipă, peștișorii mărunți s-au împrăștiat și au rămas nemșcați pe fund. Informația chimică are o foarte mare importanță în viața peștilor migratori, ca: țipari, somoni etc.

Cu ajutorul mirosurilor, semnalelor sonore și gesturilor, vinătorii pot atrage animale în locuri dinainte alese, pescarii pot atrage peștii în plasele lor, vîntătorii pot feri viile de păsările dăunătoare. Are o foarte mare importanță sintetizarea preparatelor care alungă țîștarii, căpușele și alte insecte dăunătoare.

Cercetătorii în aceste domenii caută să descopere legile de comunicare și mijloacele de legătură dintre organismele vii pentru elaborarea „metodelor biologice”, prin care omul poate dirija comportarea organismelor.

Cultura speciilor lemnoase repede crescătoare

Experți ai Comisiei Internaționale a Popului din cadrul F.A.O. au apreciat studiile efectuate de specialiștii români în cadrul stațiunii experimentale a Institutului de cercetări forestiere din București, privind cultura speciilor lemnoase repede crescătoare, evidențiind faptul că ei aduc contribuții originale, deosebit de prețioase în acest domeniu.

După cum se știe, plopii depășesc deseori creșterea medie anuală de 30 mc la hectar, iar salcia de 25 mc. Aceste specii lemnoase, cu creștere rapidă, se dovedesc, în condițiile României, de o mare eficiență economică, ele producînd lemn de dimensiuni mari la vîrste foarte mici, cu însușiri tehnice superioare și cu utilizări multiple în industria celulozei, hîrtiei, plăcilor de lemn aglomerate, avînd totodată mari posibilități de asociere cu culturile agricole. În prezent, în România există peste 50 000 hectare plantații de plopi, majoritatea în locul pădurilor naturale degradate și în zona inundabilă a Dunării.

La ultimele conferințe internaționale, specialiștii străini au solicitat date de la colegii lor români, privind rezultatele obținute de aceștia în domeniul ecologiei, nutriției minerale, influenței îngrășămintelor bacteriene asupra popului și salciei, precum și cu privire la valorificarea unor terenuri din incintele stuficole indiguite din Delta Dunării. Anual, în țară se produc peste 10 milioane butași de plopi și salcie din specii foarte productive: popul „Euramerican”, popul negru și robust de Hirșova, salcia — „Salix alba”, „Salix matsudana”, „Salix humboldtiana”. Evaluările specialiștilor arată că popul se poate extinde pe aproximativ 45 000 km aliniamente de-a lungul drumurilor, cursurilor de ape, canalelor de irigație și desecare.

P. P.

prefaceri pe harta lumii

Veacul nostru nu a ajuns încă nici la trei sferturi din drumul său, pină la sfârșitul acestui secol mai sînt trei decenii și mai bine. Totuși, în acest răs-timp atît de scurt la scara istorică, harta politică a lumii a cunoscut pre-faceri fără precedent.

La începutul secolului, în anul 1900, nu exista încă nici o țară pe pămînt care să fi scuturat jugul exploatării de clasă. Europa număra 22 de monarhii și numai patru republici (Franța și El-veția, plus cele două state minuscule — Andorra și San Marino). Suprafața po-sesiunilor coloniale ale puterilor im-perialiste atîngea 72,9 milioane km.p., respectiv 54,9 la sută din suprafața glo-bului, iar populația acestor colonii era de 529,6 milioane de oameni, adică 35,2 la sută din populația mondială.

Cea mai mare putere colonială era Marea Britanie (33 milioane km.p. și 368 milioane de oameni, ceea ce în-semna un sfert din suprafața și popu-lația globului). Coloniile britanice de-pășeau de 109 ori teritoriul Metropolei și de 8,8 ori populația sa. Urma, în or-dine, Franța, care posedă 11 milioane km.p., pe care trăiau 59 milioane de oa-meni. Posesiunile germane atîngeau o suprafață de 2,6 milioane km.p., pe care trăiau 12 milioane de oameni.

Puterile coloniale mai puțin impor-tante — Portugalia, Olanda, Belgia, Italia — dețineau la un loc un teritoriu de 7 milioane km.p., cu o populație de 65,3 milioane de oameni.

La începutul anului 1967, harta po-litică a lumii prezintă schimbări radi-cale față de cea din 1900. Potrivit da-telor recente cele 14 state socialiste o-cupă 25,9 la sută din suprafața terestră. Populația lor se cifrează la 1 046,9 mi-lioane de oameni, respectiv 32,7 la sută din populația globului.

Harta politică a Europei este și ea de nerecunoscut. Numărul monarhiilor s-a redus cu mult. Astăzi, în Europa există 20 de republici dintre care 9 socialiste.

În urma prăbușirii sistemului colo-nial după cel de al doilea război mon-dial s-a schimbat și aspectul altor con-tinente. În Africa și în Asia au apărut 34 de noi state suverane. Între 1945—1966, harta politică a lumii s-a îmbogă-țit cu 60 noi state. Țările care și-au cucerit independența în perioada post-belică reprezintă circa jumătate din nu-mărul total al statelor suverane ale lumii.

Suprafața totală a țărilor eliberate de sub jugul colonial este de 32 068 564 km.p. (circa 22,7 la sută din suprafața globului), iar populația lor — de 1 029 072 000 de oameni reprezintă 32 la sută din populația planetei noastre.

Din „Eulenspiegel“.

78 DE DEGETE

Zugravul Lorenzo Guarnieri din Palermo (Sicilia) are câte 6 degete la fiecare mîină și cite 7 degete la fiecare picior. Tot atîtea degete au și mama și sora lui.

Iată dar trei membri ai unei familii care împreună au 78 de degete în loc de 60 cite ar trebui să aibă în mod normal. Ei declară că nu au nici o greutate în privința procurării încălță-

DE TOATE PENTRU TOTI

SFATUL MEDICULUI

SĂ NE PĂZIM INIMA!

Organ principal al vieții, inima funcționează fără încetare, încă din timpul cînd copilul este în pîntecele mamei sale. Funcționa-re normală a inimii este impie-dicată însă în cursul vieții de o serie de factori.

Așa, de pildă, bolile infecțioase ale primei copilării: scarlatina, reumatismul etc., sînt cele mai dese posibilități de îmbolnăvire a inimii. Crizele de amigdalită acută repetate produc stări cronice infecțioase organismului, cu localizarea microbilor la mușchii inimii sau la supapele de închidere și deschi-dere ale orificiilor prin care trece sin-gele cînd circulă în inimă. În aceeași măsură, ca sursă de infecție și cu aceeași circulare este și infecția cronică de la rădăcina dinților cariati, (granulomul dentar).

De-a lungul vieții inima se mai poate îmbolnăvi și printr-o serie de substanțe toxice. Nicotina, bunăoară, rezultată din fumul de țigară, circulînd în singe ajunge în pereții venelor și arterelor, dar și în căptușeala internă a încăpe-rilor inimii, favorizînd depunerile de

colesterină și determinînd după un nu-măr de ani, miocardoscleroza, după cum și arterioscleroza vaselor de singe ale mușchului inimii (arterioscleroza arterelor coronare care produce crizele de anghină pectorală). Alcoolul, prin coasumul sub formă de felurite băuturi, duce la îmbolnăvirile de inimă asemă-nătoare cu cele determinate de nicotină.

Inima ajută circulația singelui în corp, iar singele este cărăușul oxige-nului necesar vieții celulelor. Dacă omul face un efort, atunci și efortul inimii crește și omul are palpitații pentru ca să poată să-i dea corpului singele de care are nevoie. Dacă eforturile sînt mari și prea dese inima suferă și, de bună seamă, că încep să apară tulbu-rări, chiar îmbolnăviri ale mușchilor i-nimii. Grăsimă pește limpede normală de greutate pune inima în aceeași di-ficultate de funcționare a circulației singelui ca și a eforturilor.

Cele cîteva exemple, din multe care s-ar putea da în acest sens, ne arată cite primejdii amenință inima în cursul

vieții și că trebuie să avem o grijă permanentă pentru a o feri de îmbol-năviri.

Părinții sînt datori să aibă grijă ca la primele semne de boală ale copiilor să apeleze la medic, pentru a stabili în mod sigur boala de care suferă copilul și în cazul că este vorba de o boală infecțioasă (scarlatină, reuma-tism etc.) să se poată lua din vreme măsurile necesare ca mușchii inimii să nu se îmbolnăvească. Accentuăm aceasta întrucît neglijarea acestei in-datoriri părintești poate face dintr-un copil sănătos un om bolnav o viață întreagă.

Să eliminăm la timp din corp focarele de infecție cronică din amigdale și din rădăcinile dinților.

Să nu exagerăm în eforturile fizice și să ne ferim de a ne îngrășa prea mult.

Să nu abuzăm de toxice cum sînt alcoolul din băuturi sau nicotina din fumul de țigară.

Dr. EUGEN ȘERBĂNESCU

FLOARE URIAȘĂ

În Sumatra (Indonezia) crește una din cele mai ciudate plante din lume a cărei denumire științifică este *Rafflesia arnoldi*. Este o plantă parazită care trăiește pe tulpinile unor arbori tropicali. Floarea acestei plante, de o culoare roșu-aprins — are un miros foarte pu-ternic, cîntărește nu mai puțin de 6 kg și are un diametru de circa 1 metru.

ACUL

FĂRĂ AȚĂ

FABULĂ

Cătrănit de supărare, zicea oenl roș
de ard:
— Sînt ursit de atîtea veacuri să
împung mereu, să trag
și să duc atn greu ca mine în
oricare casătură
Un fir lung de ață albă, ce se-nștră
în zig-zag.
Zi de zi, de-atna trudă ead zdro-
bit, pînă de sudoare,
Pe cînd ața plicticoasă, pare-or fi
la o plîmbere,

Susținînd eă e comod
Să mai stea la cite-un nod,
Fără nici o judecată
Este gata incurcată,
De-mi mai pune o povară
Peste truda mea amară...

— Deci să știe, doamna ață,
Indignat de-al ei tupeu.
Eu vă jur, eî sînt în viață,
Pinza s-o eos numai eu!

Zis, făcut !...
Îndată acul se porni în sus și-n jos
Să împungă ca să facă lucrul său
cit mai frumos.

Dar să vezi ce boroboată ?!
Acul nostru fără ață,
Dup-o zi de muncă-n van,
Văzu fără ocolire
Că a fost un guguman.
Fără ață în unire,
Deși truda i-a fost mare,
Chiar nimic n-a fost în stare...

Bortelită, pinza toată
Stă în față-i destrămată.

NICOLAE BRADIȘTEANU

Cetatea din Tg. Mureș. Vedere exterioară a zidurilor și a bastioanelor cetății.

În sprijinul agriculturii și zootehniei

An de an, chimiștii înscriu noi reali-zări pe calea sprijinirii agriculturii și zootehniei. Iată cîteva exemple:

● La fabrica de produse chimice „Sinteză” din Oradea s-a obținut pro-dusul denumit bromură de metil. A-cesta poate fi folosit, cu succes, la dez-insectizarea magaziiilor de cereale a mor-riilor. De remarcată: bromura de metil are forță mare de pătrundere și răspin-dire în spațiile supuse dezmetizării, toxicitatea internă față de insectele și ciupercile dăunătoare, distrugîndu-le în toate stadiile de metamorfoză. Nu este inflamabilă și nu lasă reziduuri la evaporare.

● La Combinatul chimic Borzești s-a realizat un insectofungicid denu-mit F.B.7. Noul insectofungicid com-bate atît gîndacul ghebos cit și mîlura prin efectuarea unui singur tratament al semințelor de grîu. Pe lingă asigu-rarea unei bune protecții a culturilor de grîu, aplicarea insectofungicidului F. B. 7. permite realizarea unor impor-tante economii față de metodele de combatere practicate pînă acum. Costul produsului necesar tratării semințelor pentru un hectar se reduce la numai 35 lei.

● După intense studii, cercetătorii fi-lialei din Cluj a Institutului de cerce-tări chimico-farmaceutice au pus la punct tehnologia de fabricare, pe scară industrială, a pantotematului de calciu, substanță de o deosebită importanță în creșterea animalelor. Se adminis-trează în hrană sub formă de soluție sau

praf, fiind un bun stimulator general al organismului animalelor tinere.

ENERGIA VULCANILOR

În căutare de noi surse de energie, oamenii de știință din diverse țări își îndreaptă, tot mai mult, atenția spre obținerea unor energii ieftine din adîncurile pămîntului. Progrese remarcabile în această direcție s-au înregistrat în Japonia, unde asemenea cerce-tări se desfășoară, într-un ritm rapid, de peste 10 ani. Aici, în regiunea Ma-fukawa — o regiune cu numeroși vul-cani — s-au efectuat forări experimen-tale pînă la adîncimea de 700—1 000 metri. Cînd s-a ajuns la nivelul de 950 metri, din sondă a izbucnit un jet de abur a cărui temperatură atîngea 300 grade Celsius și o mare presiune.

Deocamdată, pe baza aburului ce se obține din două sonde, funcționează un generator de 950 kw. Nu peste mult, puterea centralei geotermice de la Ma-fukawa va ajunge la 20 000 kw, iar peste trei ani — la 60 000 kw.

Principalul avantaj al centralelor geo-termice îl constituie obținerea de ener-gie electrică ieftină, „cazanul subteran” puțin produce aburi gratuit în per-manență, atita vreme cit va continua activitatea vulcanică.

LA SEZĂTOARE

Invitat la sezătoare
În comuna asta mare
Unde fiecare casă
Îți zîmbește arătoasă,
Unde calci pe trotuar
Și de tină n-ai habar,
Unde afli-n magazine
Rafturi și tejghele pline —
Cugeți că acest Arpaș
Seamănă cu un oraș,
Că Arpașul cel frumos
Nu este deloc de Jos
Ci, cum vede orișicine,
E-un Arpaș... la înălțime.

ÎN
ARPAȘUL
DE
JOS-
FĂGĂRAȘ

Dar, ajuns și la cămin
M-am posomorit puțin :
O clădire scorojită,
Amărită, ne-ngrijită
Ce arată un Arpaș
De-astă dată cam... codaș
Astfel, pentru sezătoare
Rog să spuneți cu glas tare
(Făr' să fie cu hănat)
Tot ce e de îndreptat
Cele rele să se spele,
Cele bune să se-adune
Și-n Arpașul (cel) de Jos
Să se ridă cu folos !

Scena reprezintă o încăpere obișnuită. Pe masă un vas de flori fără flori.
Personaje : Un sătean curios. Baba Safta.
— Am venit la mata cu o rugămintă, babă Saftă. Știu că te pricepi la ghicit...
— Da de unde, maică, păcatele mele ! Cine ți-a mai băgat în cap și treaba asta ?
— Lasă, lasă nu te codi. Uite și vasul cu apă descin-

— Și nu se ține de cuvînt ?
— Ba se ține. Tot cu nevestă-sa e.
— !?
— Că de cînd a spus da la căsătorie a spus și nu e-chiei de teatru.
— Dar Silvia Bogdan de ce nu mai cîntă în cor ?
(Baba Safta se uită zîmbind în vasul cu apă și face niște semne de neînțeles deasupra lui).

GHICITOAREA

— De ce nu vine Silvia?... Din cauza lui Vasu.
— Aoleu ! Te pomenesti că l-ai făcut taramece în vasu' ăsta.
— Nu eu, maică. I-o fi făcut taramece Vasu Vasile, bărbă-su.
— Și i-a pierit ei talentul ?
— Nu, dar are Vasile un talent și mai mare.
— Atunci să vină să cînte și el în cor.
— Nu că la ei acasă bărbatul cîntă... Solo. Așa a și săturat-o pe Silvia de cor.
— Dar pe Nicolae Raț cine nu-l mai lasă să vină ? că doar de promis, promite !
(Alte priviri spre vas, alte semne la fel de clare ca și cele dinainte).
— Ce vezi acolo, în vas ?
— Apă de ploaie, maică. Așa e și cu promisiunile lui.
— Văd că știi să le ghicești.
— Un singur lucru nu reușesc să aflu. Cîți ani ai ?
— Treizeci.
— Și la vîrsta asta mai crezi în ghicit ?
— Păi, dacă zici că nu trebuie să cred, de unde știi toate cîte mi-ai spus ?
— Simplu. De la directoarea căminului cultural.
— Dar cînd crezi că se vor completa formațiile noastre artistice ? (Baba Safta se uită iar spre vas) Aha... Am înțeles. Întrebarea asta trebuie pusă lui Vasu și celor ale căror promisiuni sînt... apă de ploaie.

— De ce nu vine Silvia?... Din cauza lui Vasu.
— Aoleu ! Te pomenesti că l-ai făcut taramece în vasu' ăsta.
— Nu eu, maică. I-o fi făcut taramece Vasu Vasile, bărbă-su.
— Și i-a pierit ei talentul ?
— Nu, dar are Vasile un talent și mai mare.
— Atunci să vină să cînte și el în cor.
— Nu că la ei acasă bărbatul cîntă... Solo. Așa a și săturat-o pe Silvia de cor.
— Dar pe Nicolae Raț cine nu-l mai lasă să vină ? că doar de promis, promite !
(Alte priviri spre vas, alte semne la fel de clare ca și cele dinainte).
— Ce vezi acolo, în vas ?
— Apă de ploaie, maică. Așa e și cu promisiunile lui.
— Văd că știi să le ghicești.
— Un singur lucru nu reușesc să aflu. Cîți ani ai ?
— Treizeci.
— Și la vîrsta asta mai crezi în ghicit ?
— Păi, dacă zici că nu trebuie să cred, de unde știi toate cîte mi-ai spus ?
— Simplu. De la directoarea căminului cultural.
— Dar cînd crezi că se vor completa formațiile noastre artistice ? (Baba Safta se uită iar spre vas) Aha... Am înțeles. Întrebarea asta trebuie pusă lui Vasu și celor ale căror promisiuni sînt... apă de ploaie.

APLAUZE

IN PLIC

(Pe scenă intră prezentatorul îmbrăcat în costum de protecție, pe cap poartă o cască de miner)

Dragi și curajoși spectatori,

Prezența dumneavoastră mă bucură și totodată mă emoționează. Mă bucură pentru că este o dovadă că vă interesează spectacolul nostru și îmi dă emoții pentru că nu știu dacă ne va ajuta cel de sus, adică tavanul, ca să terminăm cu bine programul. Dacă nu s-or lua măsuri, vara viitoare jucăm cu plafonul descoperit. Pereții parcă ar mai ține, cu condiția să nu vă rezemați de ei. Nu e nici frumos, nici sănătos. Pentru dumneavoastră. Și ca să nu se spună că nu facem nimic pentru combaterea igriasiei de pe pereți, că nu ne îngrijim

de sănătatea spectatorilor, înem să vă anunțăm că s-a propus farmaciei să deschidă un stand în incinta căminului. Așa că la pauză vă puteți aproviziona cu comprese termogene, antinevralgice, frecții Diana și alte produse menite să înlăture igriasia din corp.

De fapt, toate acestea vi le-am spus ca să participați în număr cît mai mare la munca patriotică pentru un nou cămin pe măsura comunei noastre.

Vă rugăm să nu aplaudați, că nu ține... clădirea la trepidată. Aplauzele se pot trimite în scris, la căsuța poștală. Oare de ce să-i mai zicem căsuță cînd avem o min-drețe de clădire pentru poștă ! Ceea ce ne-am dori și pentru cămin cultural.

Evei Bogdan care nu a efectuat în bune condiții lucrările de întreținere la sfeclă

Fără nici o chibzuială
Ai lucrat de mintuială.
Resunoaște, n-ai
brodit-o
Căci la plată, ai sfeclit-o.

VREAU INSIGNA

(Monolog care ar putea fi spus de Octavian Pirvu sau de Ion Moisin).

Nu înțeleg cum de nu mi s-a dat pînă astăzi insigna de „Prieten al cărții”. Că de meritat, o merit ! În fond ce înseamnă să fii prieten cu cineva ! Să te înțelegi bine, să fii mereu împreună cu el, să se simtă la ține ca la el acasă. Păi, așa sînt și eu cu cartea. Și nu sînt ca alții, care își schimbă prietenii de la o zi la alta. Eu sînt constant. A trecut anul și tot nu mă despart de cărțile luate de la bibliotecă. Cîcă să le aduc înapoi. Nici nu mă gîndesc. Că le-am citit și mi-au plăcut. Aflați că eu știu să păstrez o carte. E una, de-i zice „Călărețul fără cap”. Fără cap l-am luat de la bibliotecă, fără cap este și acum. Numai primul capitol îi lipsește.

Cum adică „cine n-are cap” ? Altcineva ? Care altcineva ? Văd eu unde bateți dumneavoastră, dar n-ați nimerit-o, că eu n-am cal.

Dragostea mea pentru bibliotecă e mare, cît un roman fluviu în trei volume. Aș vrea să arate ca o grădină cu flori. Să nu aibă în rafturi nici o buruiană. De aceea cînd am văzut acolo cartea „Buruiana”, am plivit-o. Nu mă lasă pe mine inima să stau deoparte cînd alții fac lucrările de întreținere a culturilor. N-am cerut pentru treaba asta nici o zi-muncă. Și cîcă să mai dau cartea înapoi. Cine a mai pomenit ca o buruiană plivită să fie răsădită ? Pe cînd așa, stînd la mine, am avut grijă ca să nu mai fie buruiană, acum arată ca o varză. Ce spuneți că trebuia plivit ? Năravul ? Care, al cui ? Văd eu unde bateți dumneavoastră, dar n-ați nimerit-o pentru că nu vă pricepeți la zoologie. Buruiana nici nu poate să aibă nărav Că ăla e la om.

Ei, ce părere aveți, merită băiatu' insigna de prieten al cailor, adică al buruienilor — uite cum m-am încurcat — vreau să spun prieten al năravurilor ?

Gospodinele nu pot face murături, deoarece la magazin lipsește oțetul.

Toată vara ni s-au dat Promisiuni. Și-am așteptat. Toamna însă a venit Și de oțet, ni s-a acrit.

Porc sau vacă fu dilema.
Dar ați descoperit problema
Și soluția voastră-i „tare” :
Rezolvat prin „desființare”.

Vecinilor procesomani
-Maria Dobrin și Dumitru Silaghi.

Toată ziua stați în poartă
Căutînd prilej de ceartă.
Dar cîrtîndu-vă de zor
Sînteți risul tuturor.

Sezătoarea a fost consemnată de
ANDREI CROITORU
și VLADIMIR PANA
Decor T. PALL